

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА ШУМЕН ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Програмата за развитие на читалищната дейност в Община Шумен се изготвя в изпълнение на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища (ЗНЧ), във връзка с предложения за дейността на Народните читалища през настоящата година, направени съгласно чл. 26а, ал. 1 от ЗНЧ за утвърждаване на културата и традициите на жителите в общината.

I. Обща характеристика

Регистрираните и вписани в Регистъра към Министерството на културата читалища в Община Шумен са общо 37, от които в гр. Шумен и кварталите са 12 и 25 в селата. Субсидираната численост на читалищата в Община Шумен е 111 щатни бройки. От тях 108 щатни бройки са разпределени в 37 читалища, на територията на общината и 3 щатни бройки в РЕКИЦ. Във връзка с изпълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г. и в съответствие с РМС№ 847/28.11.2023 г. и РМС№ 213/27.03.2024 г. за приемане на стандарти за делегираните от държавата дейности с натурални и стойностни показатели през 2024 г. стандартът за една субсидирана бройка за народните читалища е в размер на 16 945 лв.

Средствата са за дейност, за заплати, други възнаграждения и плащания на персонала, осигурителни вноски и издръжка и за здравословни и безопасни условия на труд. През 2025 година финансирането на читалищната дейност се осигурява:

1. от делегирани от държавата дейности;
2. от местни приходи в бюджета на Община Шумен;
3. от членски внос;
4. от допълнителни субсидии от Министерство на културата;
5. чрез алтернативни начини.

II. Цел и задачи

Читалищата са традиционни самоуправляващи се български културно-просветни средища с активни информационни, социални и граждански функции в населените места, които изпълняват задачи от държавната и общинската културна политика. И през настоящата година читалищата в Община Шумен ще реализират своите основни дейности: уреждане и поддържане на библиотеки и читални; развиване и подпомагане на любителско художествено творчество; организиране на школи, кръжоци, курсове, клубове, празненства, концерти, чествания, фестивали и младежки дейности; събиране и разпространяване на знания за родния край; предаване на традициите от поколение към поколение. Народните читалища са средища за запазване на традиции и фолклор. Културно-информационните центрове предлагат културно съдържание, за да може отделният гражданин да участва в процеса на създаване на нови форми на изразяване.

III. Културни прояви през 2025 г.

1. Включените културни прояви в програмата за развитие на читалищната дейност през 2025 г. са предложени от ръководителите на читалищата и обхващат дейности в общината или в регионален мащаб. Въз основа на получената информация от всяко читалище Община Шумен ще подкрепи методически, организационно и финансово прояви с масов характер, традиционни инициативи, годишнини, участия във фестивали и др. като част от художествено-творческата дейност през 2025 г., както следва:

<i>№</i>	<i>ЧИТАЛИЩЕ</i>	<i>КУЛТУРНА ПРОЯВА</i>
1.	НЧ „Боян Пенев-1949” гр. Шумен	Национален литературен конкурс „България в сърцата и мечтите“ – 21 май Годишен балетен концерт – м. юни Годишен концерт на народните състави – ДТС „Пламъче“, ТС „Огнен ритъм“, ТК „Шумналии“ – м. юни Коледен балетен концерт Коледен фолклорен концерт Участие на балетно студио „Releve“ в Международен детски балетен фестивал „С любов за танца“ – гр. Пловдив Участие на ДТС „Пламъче“ в Международен фестивал в Паралия, Гърция Участие на ТС „Огнен ритъм“ в Международен фолклорен фестивал в Римини, Италия Участие на ТК „Шумналии“ в национални конкурси, фестивали, събори и надигравания
2.	НЧ „Добри Войников-1856” гр. Шумен	X Национален фестивал „Кино в длан“ – м. ноември XII Международен фестивал „Есенни Шуменски вечери“ – 26-28 септември Участие на Смесен хор „Родни звуци“ в международен хоров фестивал във Виена – м. април Провеждане на уъркшоп и съвместни концерти на Смесен хор „Родни звуци“ и хорови състави от Краков и Осло под надслов „Хор без граници“ - м. май-юни Концерт, посветен на 175 години от създаването на първия български оркестър в Шумен VI Международен конкурс за детско творчество „Моята мечта за Коледа“ – 24 декември Участие на ДТА „Пъргавелче“ в Международен фолклорен фестивал – м. май Участие на ВФ „Малка серенада“ в гр. Балчик Участия на АНП „Панайот Волон“ в: Международен фолклорен фестивал в Гърция – м. септември, фолклорни фестивали в Албена, Попово, Сребърна Участие на балетно студио „Перли“ в Национален танцов фестивал в гр. Варна

		Полски дни в Шумен – м. септември Чешки дни в Шумен – м. октомври Четвърти национален конкурс „Пролетта събужда отново за живот света“ Регионален конкурс за късометражен анимационен филм
3.	НЧ „Евролил-2005” гр. Шумен	Банго Васил - Ромска Нова година Ден на хумора – 1 април Седмица на гората – 1 - 6 април Международен ден на ромите – 8 април Великден (Патраги), Гергьовден (Ерделез) – пресъздаване на празниците при ромите Международен ден на детето – 1 юни Участие в национален фестивал „Фолклор на етносите“, гр. В. Търново „Бари Богородица“ – м. август Коледно-новогодишен концерт
4.	НЧ „Напредък-1869” гр. Шумен	Девети национален конкурс за рисунка и литературно творчество „Сторих го за Отечеството“ – 17 юни Седми национален панаир на занаятите „Майстории“ - 12 - 13 септември Участие на ТХ „Планинско ехо“ в гр. Варна Участия на ВГ „Шанс“ и ВГ „Медени гласове“ в гр. Варна, гр. Ямбол и гр. Силистра Участие на МФ „Бисери“ и школите по пиано и цигулка в гр. София, гр. Варна и в гр. Трявна Участие на балетната школа в гр. Димитровград, гр. Созопол и гр. София
5.	НЧ „Назъм Хикмет-1881” гр. Шумен	Рамазан Байрам – м. март Курбан Байрам – м. юни
6.	НЧ „Пробуда-1958” гр. Шумен	XV Национален конкурс за детска рисунка с международно участие „Българската народна приказка в картини“ „Уроци по родолюбие“ - целогодишно Участия на фолклорните формации в събори и фестивали Срещи с български автори и общественици, организирани от литературен клуб „СловоТО“
7.	НЧ „Стилиян Чилингиров-1963” гр. Шумен	„В приказната нощ“ - концерт на ГДО „Михаил Биков“ – 29 април „Гергьовденско веселие“ – 6 май „Майски цветя“ – концерт на ГДО „Михаил Биков“ – 30 май Концерт на ГДО „Михаил Биков“ – ден на музиката и 55 год. от създаване на

		ГДО „М. Биков“ - 10 октомври Участия на ДВГ „Мики Маус“, ВФ „Божур“, ФГ „Веселина“ и Театралната група в концерти и фестивали „Коледно чудо“ – концерт – м. декември
8.	НЧ „Тодор Петков-1963“ гр. Шумен	Празничен концерт – 5 май Празник на Добруджанския квартал – м. юни Коледен концерт на фолклорните ансамбли „Мадара“ и „Звънче“ – 17 декември Участия на АНПТ „Мадара“ и ДФА „Звънче“ във фестивали в страната
9.	НЧ „Уилям Сароян-2016“ гр. Шумен	Ден на арменската култура – 29 май Ден на християнското семейство – 21 ноември Конкурс за рисунка „Коледни и новогодишни фантазии“
10.	НЧ „Асен Златаров-1872“ - кв. Дивдядово	XI междуучилищен конкурс „За Апостола“ 50 години Група за автентичен фолклор „Изворна“ – м. април „На вечерник в Дивдядово“ – м. август IX танцов фестивал „На извора хоро се вие“ 15 години мъжка фолклорна група „Наздраве“ – м. декември
11.	НЧ „Просвета-1926“ - кв. Макак	Ден на квартала – м. август Участия на Кукерска група „Арапи“, ТГ „Марги денс“ и ТГ „Юнаци“ в гр. Охрид, Северна Македония
12.	НЧ „Отец Паисий-1929“ - кв. Мътница	Турнир по настолни игри – м. април Ден на квартала – 27 - 28 юни Арт работилничка с деца – м. юни Коледно-новогодишни празници
13.	НЧ „Добри Люцканов-1912“ - с. Васил Друмев	VI Кулинарен фестивал „На разпалена жарава всичко вкусно става“ – 12 юли Ден на селото – фолклорно веселие – 16 август Участие на ГИФ „Иджишки напеви“ и Група за пресъздаване на обичаи в гр. Попово и с. Царевец общ. Свищов
14.	НЧ „Земеделец-1900“ - с. Велино	Ден на моето село – м. май Ден на баницата – м. октомври 125 г. НЧ „Земеделец-1900“ – 25 март
15.	НЧ „Земеделец-1903“ - с. П. Волов	Кукерски игри – м. януари Цветна феерия – 28 юни Ден на моето село – 18 октомври
16.	НЧ „Извор-1922“ - с. Средня	Ден на катмата – м. септември Ден на селото – 6 май

17.	НЧ „Изгрев-1929” - с. Ветрище	Ден на моето село и спортен празник – 1 май Ветришко барбекю – 7 издание – м. август Вечер на динените фенери – 12 издание – м. август Конкурс „Мини мис и мистър Ветрище“ – 4 издание – м. август Празник на „Терлика и занаятите“ – м. септември
18.	НЧ „Надежда-1927” - с. Белокопитово	Празник на бабината питка – 23 август Коледно тържество
19.	НЧ „Напредък-1920” - с. Царев брод	Ден на моето село – м. октомври Участие на КНХ „Луди млади“ в гр. Варна, гр. Поморие и гр. Балчик
20.	НЧ „Образование-1898” - с. Овчарово	Ден на моето село – м. юни Отпразнуване на Нова година
21.	НЧ „Отец Паисий-1931” - с. Градище	Ден на селото – спортно-културна програма – 18 май
22.	НЧ „Победа-2024“ - с. Белокопитово	Ден на моето село – м. август „Дядо Коледа е тук“
23.	НЧ „Пробуда-1933” - с. Благово	Ден на моето село – м. септември
24.	НЧ „Пробуда-27.XII.1927” - с. Вехтово	Ден на моето село – 19 септември Концерт по случай „Ден на ромите“ – 21 март Коледно-новогодишен концерт Участие на ГАФ „Веселите баби“ във фестивали
25.	НЧ „Пробуда-1927“ - с. Р. Димитриево	Детско парти – 1 юни „Историята да се помни“ – образователни екскурзии за деца - м. август Ден на моето родно село – 27 септември Фолклорен концерт – 19 октомври Участие във фолклорни фестивали в гр. Стара загора, с. Сребърна обл. Силистра, гр. Попово, курорта Албена и в Р Гърция Коледно детско парти
26.	НЧ „Пробуда-1949“ - с. Кладенец	Ден на селото – 6 септември
27.	НЧ „Просвета-1880” - с. Ивански	Отбелязване на годишнина от смъртта на И. Кр. Ивански – 1 април Празник на селото – м. април
28.	НЧ „Просвета-1925” - с. Илия Р. Блъсков	Ден на селото – 20 юли 100 г. от основаване на НЧ „Просвета 1925” – 27 ноември Участие на ГАФ „Извор“ и КНХ „Хоп-троп“ в Национален събор на читалищата в гр. Бяла; Международен фестивал в чужбина – м. август; Международен фестивал в страната – с. Априлци – м. юли

29.	НЧ „Просвета-1908” - с. Мадара	Ден на селото – 6 май Първи фолклорен събор в с. Мадара – „Хан Тервел „Земя преславна!“ – м. септември
30.	НЧ „П. Хилендарски-1927“ - с. Черенча	Ден на селото – м. юни
31.	НЧ „Развитие-1897” - с. Дибич	Празник на лозаря и винаря – „Трифон зарезан“ – 2 февруари 8 – март – Международен ден на жената „Червен Великден“ – общоселско веселие „Активни и здрави“ – спортен празник“ - 1 май „Децата на Дибич празнуват“ – Международен ден на детето Ден на моето село – 14 юни „ЛУДОселско лято“ – занималня по интереси за деца „Весела Коледа и щастлива Нова година“
32.	НЧ „Развитие-1895” - с. Салманово	34-ти фестивал на динята – 23 август 130 год. НЧ „Развитие-1895“ – м. октомври
33.	НЧ „Св.Св. Кирил и Методий-1928“ - с. Лозево	Ден на селото – 26 октомври
34.	НЧ „Хр. Ботев-1929” - с. Друмево	Ден на селото – 15 август
35.	НЧ „Хр. Ботев-1907” - с. Мараш	Ден на чушката и домата – 26 юли Ден на Съединението на България – Марашка кория – 6 септември
36.	НЧ „Хр. Ботев-1927“ - с. Новосел	Отбелязване на празника на виното и любовта – 14 февруари Ден на селото – 19 септември Гостуване и обмяна на опит с чуждестранни деца. Работа по проект – 20 юни
37.	НЧ „Хр. Ботев-1926“ - с. Струйно	Ден на селото и Кулинарна изложба „Есенни вкусоци в чинии“ – 4 октомври

IV. Финансиране

Програмата за развитие на читалищната дейност в Община Шумен за 2025 година е структурирана с организационни и публични културни събития и се финансира от следните източници:

- държавно делегирана дейност (ЕРС за субсидирани бройки);
- местна дейност, чрез бюджетите на отделните кметства в населените места, чрез календара на културните изяви на Община Шумен за 2025 год.;
- от собствени приходи на читалището (наеми, ренти, проекти);
- дарения;
- членски внос.

V. Заключителна част

В съответствие на чл. 26а, ал. 3 от Закона за народните читалища ще бъдат сключени договори между кмета на Община Шумен и председателите на съответните читалища. Разпределението на предвидените в държавния и общински бюджет за 2025 г. средства ще се извърши от комисия по чл. 23, ал. 1 от ЗНЧ. Критериите за разпределение са утвърдени от Министерство на културата.